

(Leren) spreken over de dood

- Waarom is het zo belangrijk?
 - voor artsen
 - voor geneeskundestudenten
- Waarom is het zo moeilijk?

Veronica Selleger
Afdeling Medische Psychologie
VUmc, Amsterdam
vj.selleger@vumc.nl

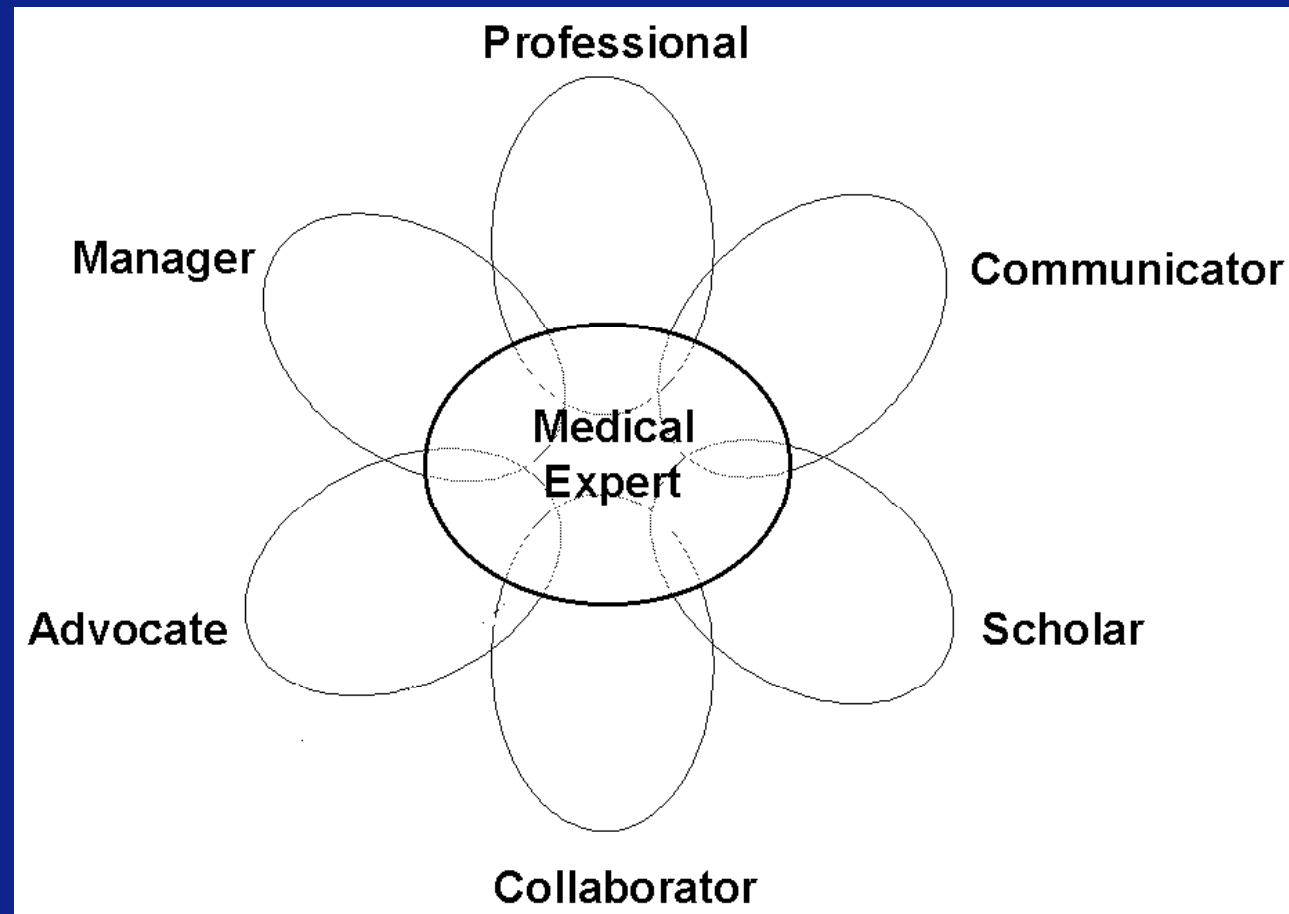
VUmc - profiel

- medisch expert
- communicator
- academicus
- samenwerker
- organisator
- gezondheidsbevorderaar
- beroepsbeoefenaar
- reflector

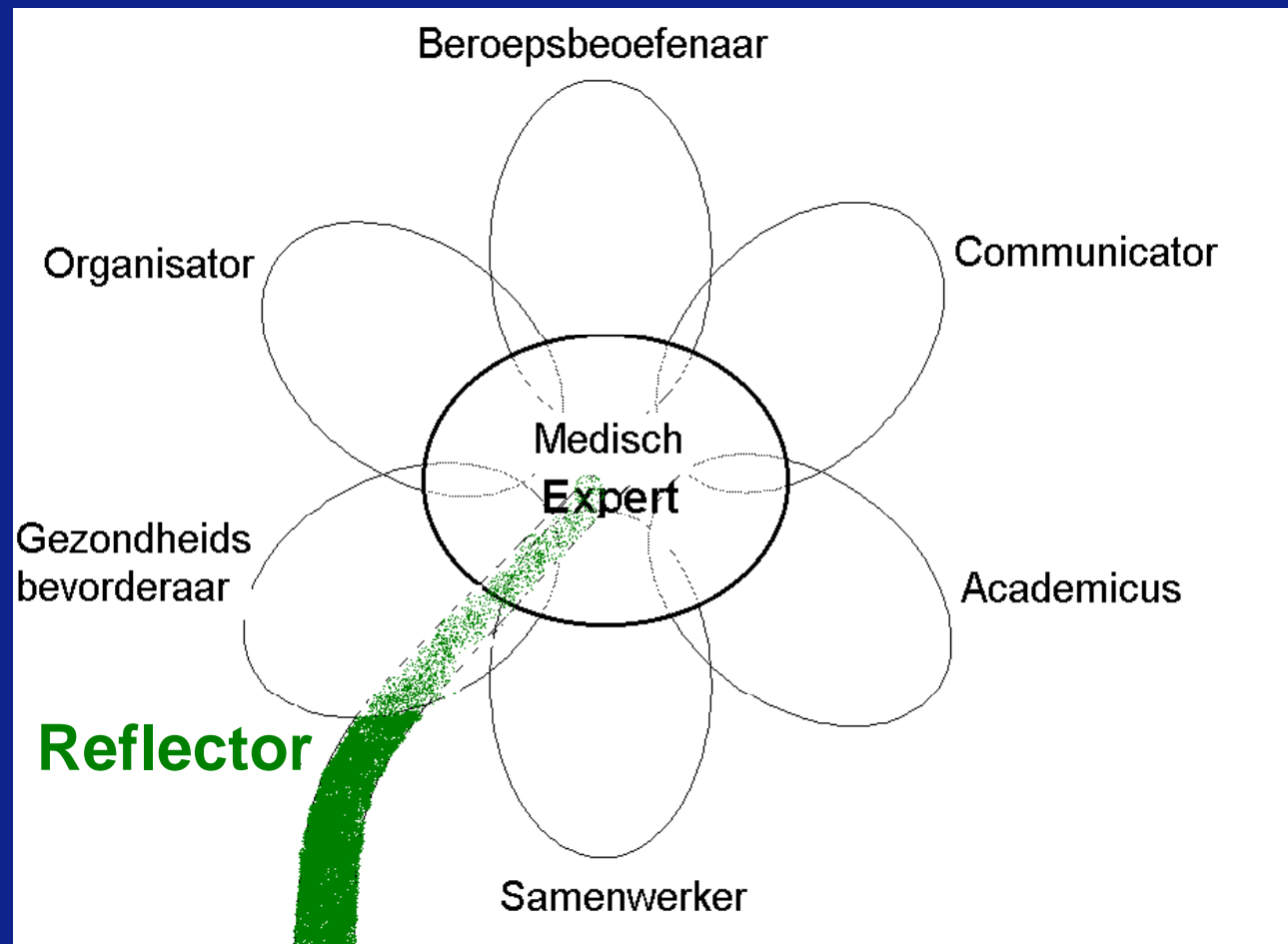

The CanMEDS Roles

Het VUmc-profiel

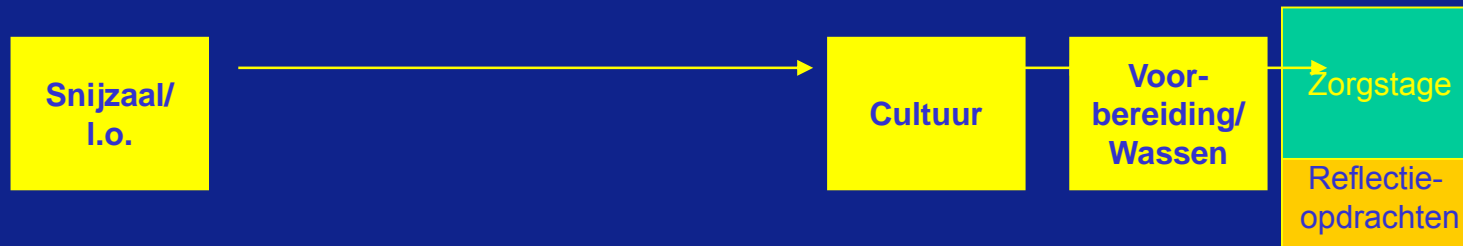

Reflector: concreet

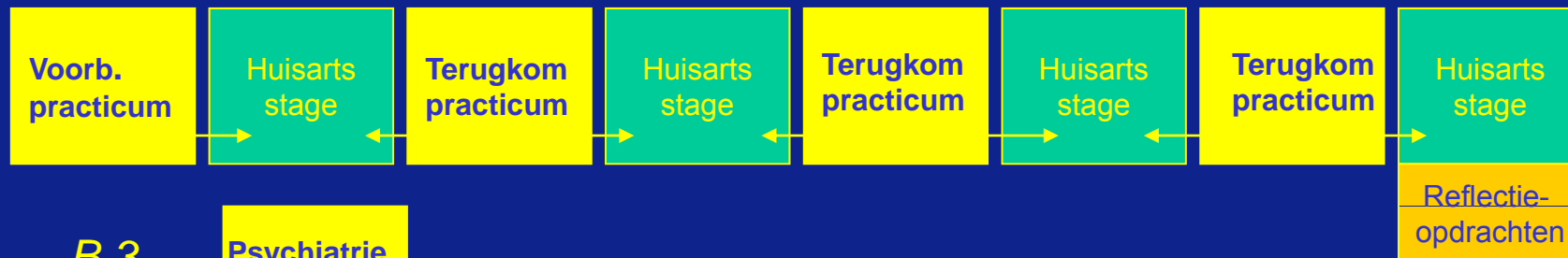
- Relatie met alle rollen
- Gaat uit van eigen ervaringen
- Vanaf het begin van de studie
 - haakt aan bij stages / ingrijpend onderwijs
 - Kleine groepen

B1

B2

B3

M2

M3

Spreken over de dood in het communicator-onderwijs

- B3* - slecht nieuws (acteurs)
- psychische distress: casus terminale patient (acteur)
- M1* - obductie, voor- en nabespreking
- gespreksvoering in de palliatieve zorg

(Leren) spreken over de dood

- Waarom is het zo belangrijk?
 - voor artsen
 - voor geneeskundestudenten

Het vak gaat over leven en dood.

Het vak is *'vaak verlichten en altijd troosten'*.

Als je niet durft te spreken over de dood, dan versterk je het taboe van de patient.

(Leren) spreken over de dood

- **Waarom is het zo belangrijk?**
 - voor artsen
 - voor geneeskundestudenten
- **Waarom is het zo moeilijk?**

Taboe op spreken over religie
Confrontatie met

 - persoonlijke ervaringen met de dood
 - angst voor eigen dood.

(Leren) spreken over de dood

- Waarom is het zo belangrijk?
 - voor artsen
 - voor geneeskundestudenten
- Waarom is het zo moeilijk?
- Hoe pakken we dit aan?

Taboos, death, and professional growth

a mini course on

designing challenging reflection questions

Veronica Selleger, VUmc, Amsterdam

Benno Bonke, Erasmus MC, Rotterdam

Erasmus MC
University Medical Center Rotterdam

Why resistance?

Can this resistance be avoided?

- group size
- atmosphere
- teacher

- moment /phase in studies
- occasion
- experiences

safety

relevance

Erasmus MC
University Medical Center Rotterdam

Why resistance?

Can this resistance be avoided?

- group size
- atmosphere
- teacher

- moment /phase in studies
- occasion
- experiences

safety

relevance

Erasmus MC
University Medical Center Rotterdam

Rules of the game

Safety and privacy:

- Interviewee may decline any question
 - without reading the card aloud
 - without explaining why

Interviewer:

- Ask explorative questions
- Don't interrupt the interviewee
 - (by telling your own experience)
- **No discussion!**

Rules of the game

Safety and privacy:

- Interviewee may decline any question
 - without reading the card aloud
 - without explaining why

Interviewer:

- Ask explorative questions
- Don't interrupt the interviewee
 - (by telling your own experience)
- **No discussion!**

- roots
- c.c. communication
- professional development
- death
- taboos

Objectives of the game

Interviewee:

experience:

- safety and privacy
- control
- being heard / understood
- new insights

Interviewer:

- ‘real’ listening
- holding back (own experience / views)
- medical interviewing skills

